

Nr 118.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt vissa anställningshavare vid flottans varv; given Stockholms slott den 10 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o och 2:o hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jämlikt de genom kungörelse den 24 november 1876 (nr 51 s. 1) fastställda grunderna för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro verkmästare och mästare vid varvsstat vid uppnådda 55 levnads- och 30 tjänstår berättigade till pension. Pensionen utgår för verkmästare med samma belopp som för flaggmaskinist (flaggunderofficer) och för mästare med samma belopp som för underofficer av 2:a graden.

Sedan 1922 års riksdag godkänt ett av Kungl. Maj:t i proposition nr 171 framlagt förslag till kungörelse med grunder för pensionsförbättring

åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen, utfärdades den 15 juni 1922 kungörelse i ämnet (nr 336). Enligt denna kungörelse äga beställningshavare, vilka vid avgång ur tjänst äro i åtnjutande av lön enligt avlöningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen den 29 juni 1921 (nr 388), efter avgången att med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som stadgas i kungörelsen, uppbära pensionsförbättring med sådana belopp, att summan av pension, fyllnadspension och pensionsförbättring uppgår för helt år räknat till i kungörelsen angivna belopp, som till storleken variera allt efter den lönegrad, i vilken vederbörande åtnjöt lön vid sin avgång. Sålunda är för de lönegrader, efter vilka flaggunderofficer och underofficer av 2:a graden åtnjuta lön, summan av nyssberörda pensionsförmåner angiven till 2,250 kronor respektive 1,910 kronor. I det från och med den 1 januari 1928 gällande avlöningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet den 20 maj 1927 (nr 170) har någon ändring icke vidtagits beträffande flaggunderofficerares och underofficerares av 2:a graden placering i lönegrad.

Enär verkmästare och mästare vid marinen icke åtnjuta lön enligt förenämnda avlöningsreglementen, äro de icke enligt nuvarande bestämmelser berättigade till pensionsförbättring.

I det av 1921 års pensionskommitté den 12 januari 1922 avgivna förslag, som låg till grund för förut omförmälda proposition, anförde kommittén, bland annat, att då verkmästare och mästare vid varvsstat ej vore i då gällande bestämmelser om pensionsförbättring (kungörelsen den 29 augusti 1919, nr 569) upptagna såsom berättigade till sådan förmån, vore de att hänföra till de personalgrupper, för vilka sådan förmån ansetts böra göras beroende av prövning i varje särskilt fall; och erinrade kommittén, att riksdagen i åtskilliga fall hade beviljat sådan personal pensionsförbättring med belopp, som funnes bestämt för motsvarande underofficerare. Härutinnan hade kommittén icke ansett sig böra föreslå någon ändring.

1:o.

I särskilda till Kungl. Maj:t ställda skrifter hava verkmästaren av 1:a klass vid Karlskrona örlogsvarv Johan August Petersson samt verkmästarna av 2:a klass vid samma varv Axel Magnus Leonard Karlsson och Axel Ferdinand Svensson anhållit att för tiden från och med erhållet avsked komma i åtnjutande av pensionsförbättring.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

beträffande *Petersson*,

att han är född den 16 oktober 1878;

att han var anställd vid skeppsgosse- och sjömanskårerna under tiden 18 september 1893—19 oktober 1899 samt såsom daglönare vid flottans varv

i Karlskrona dels under tiden 30 oktober 1899—27 april 1900 och dels under tiden 19 december 1901—31 maj 1923, därav såsom förman från och med den 1 september 1908;

att han antogs till mästare från och med den 1 juni 1923 och befordrades till verkmästare från och med den 1 mars 1928;

samt att han från och med den 1 juli 1928 är e. o. tjänsteman vid försvarsväsendet med avlöning enligt kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet;

beträffande *Karlsson*,

att han är född den 9 november 1878;

att han antogs till daglönare den 21 december 1897, till förman den 9 november 1915 och till verkmästare den 1 maj 1927;]

samt att han från och med den 1 juli 1928 är e. o. tjänsteman vid försvarsväsendet med avlöning enligt förenämnda kungörelse den 22] juni 1928 (nr 215); och

beträffande *Svensson*,

att han är född den 7 maj 1878;

att han var anställd vid skeppsgosse- och sjömanskårerna under tiden 3 september 1892—9 maj 1899;

att han antogs till daglönare den 5 december 1904, till förman den 20 april 1909 och till verkmästare den 1 mars 1924;

samt att han från och med den 1 juli 1928 är e. o. tjänsteman vid försvarsväsendet med avlöning enligt förut omförmälda kungörelse den 22 juni 1928 (nr 215).

Samtliga ifrågakvarande befattningshavare äro delägare i flottans pensionskassa.

Direktionen över flottans pensionskassa har i avgivna yttranden anfört i huvudsak följande:

I skrivelse till direktionen den 22 mars 1929 hade Kungl. Maj:t beträffande befattningshavare, som jämlikt § 2 mom. 2 i gällande reglemente för flottans pensionskassa antagits till delägare i kassan före den 1 juli 1928, funnit gott förklara den omständigheten, att i avseende å befattningshavarens anställning kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet vunnit tillämpning, icke innebära hinder för befattningshavarens bibehållande vid delägarskap i nämnda pensionskassa.

På grund härav erlade sökandena alltjämt pensionsavgifter till pensionskassan med för verkmästare föreskrivet belopp. Kvarstode de i tjänst till och med den dag, då de uppnådde 55 levnadsår och Svensson därutöver till och med den dag, han ägde räkna 30 tjänstår efter fyllda 20 år, eller Petersson till och med den 16 oktober, Karlsson till och med den 9 novem-

ber och Svensson till och med den 3 december 1933, samt till och med avskedsmånaden erlade flottans pensionskassa tillkommande pensionsavgifter, hade de uppfyllt föreskrivna villkor för erhållande av fulla pensionsförmåner för den befattning, i vilken de uppburit avlöning på stat, eller såsom verkmästare, och vore fördenskull jämlikt flottans pensionskassas reglemente och kungörelserna den 15 juni 1922 (nr 360) och den 18 juni 1925 (nr 280) berättigade att från och med månaden näst efter den, uti vilken de avginge från sin tjänst, var för sig årligen åtnjuta:

pension ur flottans pensionskassa	kronor	729: 60
fyllnadspension av statsverket	»	364: 80
pensionstillägg av statsverket	»	180: —
pensionsförhöjning av statsverket	»	765: 60

Kronor 2,040: —.

Därest kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) hade varit tillämplig å sökandena, hade de vid avgången ur tjänst var för sig varit berättigade åtnjuta pensionsförbättring med 1,155 kronor 60 öre, motsvarande vad som i pensionsförbättring tillkomme flaggunderofficer. Enär pensionstillägg enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 360) icke utginge till f. d. befattningshavare, som åtnjöte pensionsförbättring, skulle under nyssnämnda förutsättning sökandenas årliga pensionsförmåner utgöra:

pension ur flottans pensionskassa	kronor	729: 60
fyllnadspension av statsverket	»	364: 80
pensionsförbättring av statsverket	»	1,155: 60
pensionsförhöjning av statsverket	»	294: —

Kronor 2,544: —.

Marinförvaltningen har, under åberopande av vad direktionen över flottans pensionskassa anført, hemställt, att en var av sökandena måtte från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådda 55 levnadsår erhöle avsked med pension, under återstående livstiden få uppbära årlig pensionsförbättring med 1,155 kronor 60 öre.

Statskontoret har biträtt marinförvaltningens hemställan.

*Departements-
chefen.*

I anslutning till myndigheternas förslag får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en var av verkmästaren av 1:a klass vid Karlskrona örlogsvarv Johan August Petersson samt verkmästarna av 2:a klass vid samma varv Axel Magnus Leonard Karlsson och Axel Ferdinand Svensson må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådda 55 levnadsår och 30 tjänstår avgår ur tjänst med pension från flottans pensionskassa, under sin återstående livstid uppbära årlig pensionsförbättring med 1,155 kronor 60 öre, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och i samma ordning som fyllnadspension.

2:o.

Hos Kungl. Maj:t hava mästaren vid Karlskrona örlogsvarv Carl Manfred Hansson och mästaren vid Stockholms örlogsvarv Ernst Fritiof Schölander anhållit att efter avgången ur tjänst komma i åtnjutande av pensionsförbättring med samma belopp, som enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) tillkomme motsvarande militära befattningshavare.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

beträffande *Hansson*,

att han är född den 23 november 1872;

att han antogs till daglönare den 1 februari 1897, till förman den 7 september 1914 och till mästare den 1 juni 1921;

samt att han från och med den 1 juli 1928 är e. o. tjänsteman vid försvarsväsendet med avlöning enligt kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet; och

beträffande *Schölander*,

att han är född den 25 juli 1877;

att han antogs till daglönare den 3 mars 1901, till förman den 1 juli 1915 och till mästare den 1 januari 1917;

samt att han från och med den 1 juli 1928 är e. o. tjänsteman vid försvarsväsendet med avlöning enligt förenämnda kungörelse den 22 juni 1928 (nr 215).

Hansson och Schölander äro delägare i flottans pensionskassa.

Direktionen över flottans pensionskassa har i yttranden över förevarande ansökningar anfört i huvudsak följande:

Med stöd av Kungl. Maj:ts beslut den 22 mars 1929 angående rätt för vissa befattningshavare, som före den 1 juli 1928 antagits till delägare i flottans pensionskassa, att bibehållas vid delägarskap i kassan även efter det kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) blivit å befattningshavaren tillämplig, kvarstode sökandena alltjämt i pensionskassan. Då sökandena uppnått 55 levnads- och 30 tjänstår samt erlagt flottans pensionskassa tillkommande pensionsavgifter, uppfyllde de föreskrivna villkor för erhållande av fulla pensionsförmåner såsom mästare. Jämlikt flottans pensionskassas reglemente och kungörelserna den 15 juni 1922 (nr 360) och den 18 juni 1925 (nr 280) vore de i sådan egenskap berättigade att från och med månaden näst efter avgång ur tjänst årligen åtnjuta:

pension ur flottans pensionskassa	kronor	666: 67
fyllnadspension av statsverket	»	333: 33
pensionstillägg av statsverket	»	180: —
pensionsförhöjning av statsverket	»	608: —

Kronor 1,788: —.

Därest åt sökandena beviljades pensionsförbättring med samma belopp, som åtnjötes av befattningshavare i motsvarande militära tjänstegrad eller underofficer av 2:a graden, skulle dylik förmån utgå med 910 kronor och de årliga pensionsförmånerna enligt nu gällande grunder för Hansson och Schölander utgöra:

pension ur flottans pensionskassa	kronor	666: 67
fyllnadspension av statsverket	»	333: 33
pensionsförbättring av statsverket	»	910: —
pensionsförhöjning av statsverket	»	250: —
		Kronor 2,160: —.

Marinförvaltningen har under återopande av direktionens över flottans pensionskassa yttranden hemställt om utverkande åt Hansson och Schölander av pensionsförbättring med 910 kronor för år.

Statskontoret har anslutit sig till marinförvaltningens hemställan.

*Departements-
chefen.*

Med biträdande av myndigheternas förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en var av mästaren vid Karlskrona örlogsvarv Carl Manfred Hansson och mästaren vid Stockholms örlogsvarv Ernst Fritiof Schölander må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår ur tjänst med pension från flottans pensionskassa, under sin återstående livstid uppbära årlig pensionsförbättring med 910 kronor, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och i samma ordning som fyllnadspension.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o och 2:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hjalmar Ekengren.